

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

18 MEI 1994

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

— van de heer J. De Mol c.s. —

**betreffende de voortgangsbewaking van de Rio-conferentie
en de uitvoering van Agenda 21**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In juni 1992 vond in Rio de Janeiro de Unced-conferentie over milieu en ontwikkeling plaats, waarmee de landen van de Verenigde Naties de mondiale milieuproblemen wilden aanpakken. De conferentie gaf de aanzet tot het in de praktijk brengen van een aantal engagementen en akkoorden. Naast het Verdrag inzake Klimaatsverandering en het Verdrag inzake Biologische Diversiteit, werd een actieplan voor duurzame ontwikkeling bereikt. Dat actieplan heet Agenda 21.

Duurzame ontwikkeling, zo wordt door de Verenigde Naties gesteld, is een ontwikkeling die de basisbehoeften van de huidige generaties bevredigt, zonder de mogelijkheden van toekomstige generaties om hetzelfde te doen aan te tasten. Dat betekent in de eerste plaats dat er grenzen zijn aan het gebruik van het milieu. Maar dat wil ook zeggen dat het milieubeleid niet los mag staan van het algemene ontwikkelingsbeleid. Duurzame ontwikkeling betekent immers ook minder armoede, meer democratie en de beheersing van consumptie en demografie. Het betekent ook het zoeken naar een dynamisch evenwicht tussen het gebruik van natuurlijke hulpbronnen enerzijds en de oriëntatie die wordt gegeven aan economische investeringen en technologische ontwikkelingen anderzijds, en vereist politiek gezien een grotere betrokkenheid van alle maatschappelijke groepen.

Agenda 21 biedt het actieprogramma om die duurzame ontwikkeling in de praktijk te brengen. De agenda bevat, naast aanbevelingen omtrent de traditionele sectoren van het milieubeleid, ook aanbevelingen omtrent internationale samenwerking, milieu-educatie, preventief gezondheidsbeleid, energiebeleid, industrieel beleid, verkeersbeleid, landbouwbeleid en wetenschapsbeleid. Concreet bestaat Agenda 21 uit vier grote delen : sociale en economische dimensies, behoud en beheer van natuurlijke hulpbronnen, versterking van de rol van doelgroepen en de instrumenten of middelen die nodig zijn om de voorgestelde aanbevelingen daadwerkelijk uit' te voeren.

België maar ook Vlaanderen namen door hun aanwezigheid in Rio de Janeiro een aantal engagementen op zich. Ons land ondertekende de conventies inzake Klimaatverandering en inzake Biologische Diversiteit, en nam zijn verantwoordelijkheid om mee te zorgen voor nieuwe en additionele middelen, nodig voor het uitvoeren van Agenda 21 en de opgestelde programma's.

Een groot deel van de uitvoering van Agenda 21 behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering. Reeds in het regeerakkoord van 30 januari 1992 kiest de Vlaamse regering duidelijk voor duurzame ontwikkeling als één van de krachtlijnen van haar beleid : „De Vlaamse regering zal een geïntegreerd beleid voeren inzake milieu, ruimtelijke ordening en verkeer dat zich inpast in het begrip „duurzame ontwikkeling” met prioriteit voor preventie, een maximale bescherming van de open ruimte, voorrang voor de verkeersveiligheid en het gemeenschappelijk vervoer .”

Toch stelde de MINA-raad begin dit jaar vast dat die omschrijving nog onvolledig is en dat de Vlaamse regering bovendien nog niet kwam tot een meer concrete invulling of omschrijving. Van een systematische en consequente integratie van het begrip duurzame ontwikkeling in de verschillende overheidsplannen is nog geen sprake.

Hetzelfde geldt voor de uitvoering van Agenda 21. Nadat de voorbereiding van Unced zeer moeizaam verliep, dreigt nu ook hetzelfde te gebeuren met de uitvoering en de omzetting van de resultaten van die conferentie. Er werd amper een begin gemaakt met die uitvoering. Vandaag, twee jaar na Unced, weet haast niemand, buiten een aantal ambtenaren, diplomaten en NGO's, waarop Agenda 21 slaat. Nochtans is de uitdaging enorm. Vandaag moet de mensheid beslissen over haar eigen lot en haar eigen toekomst.

De uitbouw van een duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid is een prioritaire en noodzakelijke beleidsstrategie. Dat beleid moet globaal en allesomvattend zijn, maar door zijn enorme omvang tegelijk pragmatisch. Agenda 21 formuleert daartoe een aantal aanbevelingen. Voor het Vlaamse Gewest komen die neer op een verbetering van de informatievoorziening, de uitbreiding van het economische, educatieve en juridisch/administratieve instrumentarium, een verhoogde participatie van de betrokken doelgroepen, een heroriëntatie van het wetenschappelijk en technologisch onderzoek door aandacht te besteden aan duurzaamheidsaspecten, een verhoogde aandacht voor de relatie tussen milieukwaliteit en consumptie en een verhoging van de budgetten voor een duurzaamheidsbeleid.

Uiteindelijk moet dat duurzame milieu- en ontwikkelingsbeleid onder andere een globaal energiescenario, een geïntegreerd ruimtelijk beleid, een geïntegreerd beleidsprogramma inzake milieu en gezondheid, een geïntegreerd beleidsprogramma inzake demografische evolutie en de effecten daar-

van, en een aangepast algemeen industrieel, KMO- en landbouwbeleid inhouden.

Deze resolutie heeft tot doel de Vlaamse regering op haar verantwoordelijkheid te wijzen en te stimuleren tot de dringende uitbouw van een globaal en coherent duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid en tot uitvoering van Agenda 21. Wil de mensheid de tak waarop ze zit, niet verder doorzagen, dan is een dringende ommekeer in het beleid noodzakelijk en moet de Vlaamse regering haar verantwoordelijkheid nemen.

J. DE MOL

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Vlaamse Raad,

– akte nemend van de resultaten van de Conferentie over het Milieu en Ontwikkeling van de Verenigde Naties, en meer bepaald van Agenda 21, het Verdrag inzake Klimaatsverandering en het Verdrag inzake Biologische Diversiteit ;

– akte nemend van de immense uitdaging, zowel voor de federale Belgische staat als voor de gewesten, om die resultaten te vertalen in eigen beleidsmaatregelen, aangepast aan de specifieke omstandigheden ;

– akte nemend van de weinige vooruitgang die door de Vlaamse regering totnogtoe werd geboekt in de omzetting van de resultaten van de Conferentie over het Milieu en Ontwikkeling van de Verenigde Naties naar het Vlaamse beleidsniveau ;

– overtuigd van de noodzaak tot het voeren van een beleid dat gericht is op duurzame ontwikkeling en dat zich over alle beleidsdomeinen uitstrekt ;

– overtuigd van de noodzaak tot de vertaling van de aanbevelingen zoals vervat in Agenda 21, naar het Vlaamse beleidsniveau en de omzetting in concrete actieprogramma's die vervat moeten zijn in een algemeen en geïntegreerd lange-termijnbeleid ;

– gelet op de adviezen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen van 2 juni 1993 inzake de toepassing van Agenda 21 en van 23 november 1993 over Agenda 21-elementen voor toepassing in Vlaanderen en België ;

– akte nemend van het project Vlaanderen-Europa 2002 en van het in voorbereiding zijnde ruimtelijk structuurplan en het integraal milieubeleidsplan, die de eerste doch onvolledige stappen vormen in de opbouw van een algemeen en geïntegreerd duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid ;

– verzoekt de Vlaamse regering :

1. dringend de nodige maatregelen te nemen ter vertaling van de aanbevelingen van Agenda 21 naar het Vlaamse beleidsniveau en ter uitvoering van die aanbevelingen in concrete actieprogramma's ;

2. meer in het bijzonder dringend verdere initiatieven te nemen tot de uitbouw van een algemeen, coherent en geïntegreerd duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid waarin die concrete actieprogramma's moeten worden geïntegreerd ;

3. hiertoe prioritaire maatregelen te nemen tot de operationalisering van een op duurzame ontwikkeling gerichte geïntegreerde beleidsplanning waarin de krachtlijnen uit Agenda 21 die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Vlaamse regering, zijn uitgewerkt ; waarbij het in concreto gaat om de verbetering van de informatievoorziening, de uitbreiding van het economische, educatieve en juridisch/administratieve instrumentarium, een verhoogde participatie van en overleg met de betrokken doelgroepen, een heroriëntatie van het wetenschappelijk en technologisch onderzoek naar duurzaamheidsaspecten, een verhoogde aandacht voor de relatie tussen milieukwaliteit en consumptiewijzen, de actieve promotie van een duurzame ontwikkeling in het internationale ontwikkelingsbeleid en de versterking van de budgetten voor een duurzaamheidsbeleid ;

4. in het kader van de uitbouw van een coherent en geïntegreerd duurzaam milieu- en ontwikkelingsbeleid dringend de nodige maatregelen te nemen om te komen tot een globaal energiescenario, tot een geïntegreerd ruimtelijk beleid, tot een geïntegreerd beleidsprogramma inzake milieu en gezondheid, tot een geïntegreerd beleidsprogramma inzake demografische evolutie en de effecten daarvan, tot een aangepast algemeen industrieel, KMO- en landbouwbeleid en hiertoe dringend de gemeenten en provincies te begeleiden en te stimuleren om de lokale milieubeleidsplannen te laten evolueren naar een geïntegreerd en op duurzaamheid gericht beleidsplan.

J. DE MOL

H. BROUNS

M. VERWILGHEN

J. CAUDRON

L. BARBE
